

ŠIANDIEN IR RYTOJ

***

KINIJOJE paskutinėm dienom, atrodo, viskas aprimo. Iš laikraščių pirmųjų puslapių dingo aliarmuojančios žinios. Bet pasirodymas karui ir toliau tębetisiamas. Britų žiniomis Tchang Kai Sheko kariai bandė keliose vietose išsilaipinti, tačiau operacijai nepasisekus, įvykiui nepriduota didelės reklamos. Nuomonės dėl karo galimybių tarp Formozos ir Kinijos nėra vienodos. "Specialistai" sako, kad Tchang Kai Shekas neturįs jokių šansų laimėti karą. Bet tie "specialistai" jau ne kartą apsiriko.

ŠIANDIENINĖ Kinija nėra ta kuri buvo 1949 metais, kai sumušė nacionalistų armiją. Ji nebėra ir ta, kuri buvo 1953 metais Korėjos karo metu. Šiandien komunistinė Kinija pergyvena ekonominę ir socialinę krizę. Jei 1949 metais Mao Tse Tungas su ginkluotų kaimiečių pagalba nugalėjo nacionalistus, šandien ta 500 milijonų masė yra nutraukusi ryšius su režimu ir veda pasyvią kovą. Darbininkai, kurie revoliuciniame kare nesuvaldino jokio vaidmenio, paskutiniiais metais keletą kartų parodė savo nepasitenkinimą režimui, streikuodami ir atsiskaidydami dėtis į komunas. Intelektualai, kurie pradžioje buvo komunistų sąjungininkai, 1957 metais nuo jų atsikyrė. Daug jų buvo likviduoti, didelė dalis išsiųsta prie vietųjų darbų.

MAO TSE TUNGAS šandien nebėgal pasitikėti nei studentais, nei milicija... Tuo tarpu Tchang Kai Shekas Formozoje turi gerai išlavintą ir ginkluotą 600,000 vyrų armiją, degančią patrijotizmu. Gal tik vienas silpnumas nacionalistų pusėje, kad per tuos 13 metų jie neišdirbo jokios programos, kuri pateisintų Kinijoje esančiųjų laukimą jų sugrįžtant. Politiniai stebėtojai vis dėl to galvoja, kad abiejų Kinijų problema galės būti išspręsta daug greičiau negu manoma ir ne Formozos sąsiauryje...

ANGLAS prekybininkas, turėjęs progos Pekine išsikalbėti su kinu darbininku, vienos komunos nariu, paklausė: - Man atrodo, kad kinai turi pakelti didelius sunkumus: dieną sunkiai dirba, kas nuvargina rankas, vakare turi paraduoti, kas nuvargina kojas ir vėlai vakare turi lankyti politinius kursus, kas nuvargina galvą... - Bet už tai mūsų pilvas tilsis dieną ir naktį, - atsakė šypsodamasis kinas. (vg)

ŽINIOS IŠ VISUR

- Anglijoje Macmillanas pakeitė net 7 ministerius, kad sustiprintų konservatorių įtaką, pasirodžius vis mažėjančią per lokalius rinkimus. Atleistieji ministrai kabineto nariai buvo susilaukę aštrios visuomenės ir partijos kritikos dėl jų vedamos politikos.
- Laikinosios Alžiro vyriausybė atstovus pareiškė, kad Alžiro pažiūros į Izraelį "atitinka visų kitų arabų valstybių pažiūroms". Tuo buvo atmetas Izraelio pasiūlymas užmegzti diplomatinis santykius.
- Pietų Vietnamo vyriausybė įspėjo savo karinę vadovybę apie galima naują komunistų ataką, sustiprintą infiltruojant naujus komunistų dalinius iš Laos.

DIRVA

Nr. 81

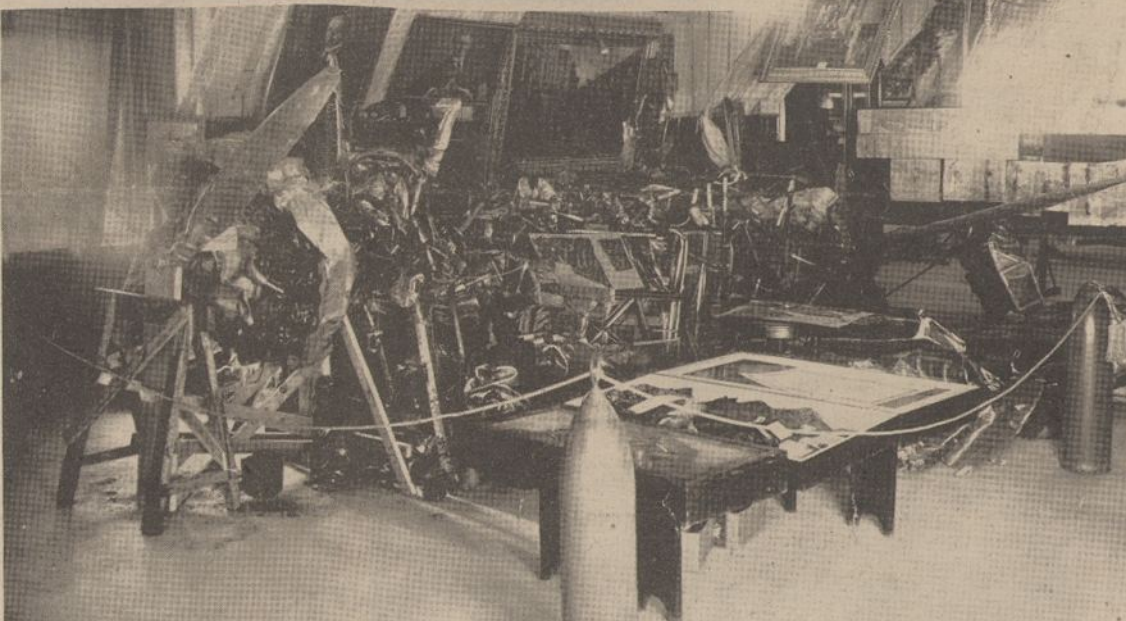
Liepa-July 16, 1962

Cleveland, Ohio

Darių ir Girėnų mes vadinam didvyriais. Ir nebe pagrindo. Jie ištikrųjų didvyriai. Jie pasirinko kiniją idėją: išgarsinti Lietuvos vardą ir pasitarnauti mokslui bei susisiekimui. Jie visiškai pasiaukojo savo tėvynės garbei. Sudėjo žiemą tikslams savo turtą, sveikatą ir pagaliau gyvybę. Jų didingas žygis 1933 m. liepos 17 d., jų testamento žodžiai uždegė visą Lietuvą pasiryžimo ugnimi. Jų vardai bus amžinai minimi... Nuotraukoje dailininko J. Šileikos paveikslas "Darius ir Girėnas virš Amerikos horizonto".

DARIŲ IR GIRĖNŲ PRISIMINUS

Lėktuvo Ltuancos likučiai, rasti nelaimės įvykio vietoje Soldino miške, buvo atvežti į Lietuvą ir padėti Vytauto Didžiojo muziejuje.

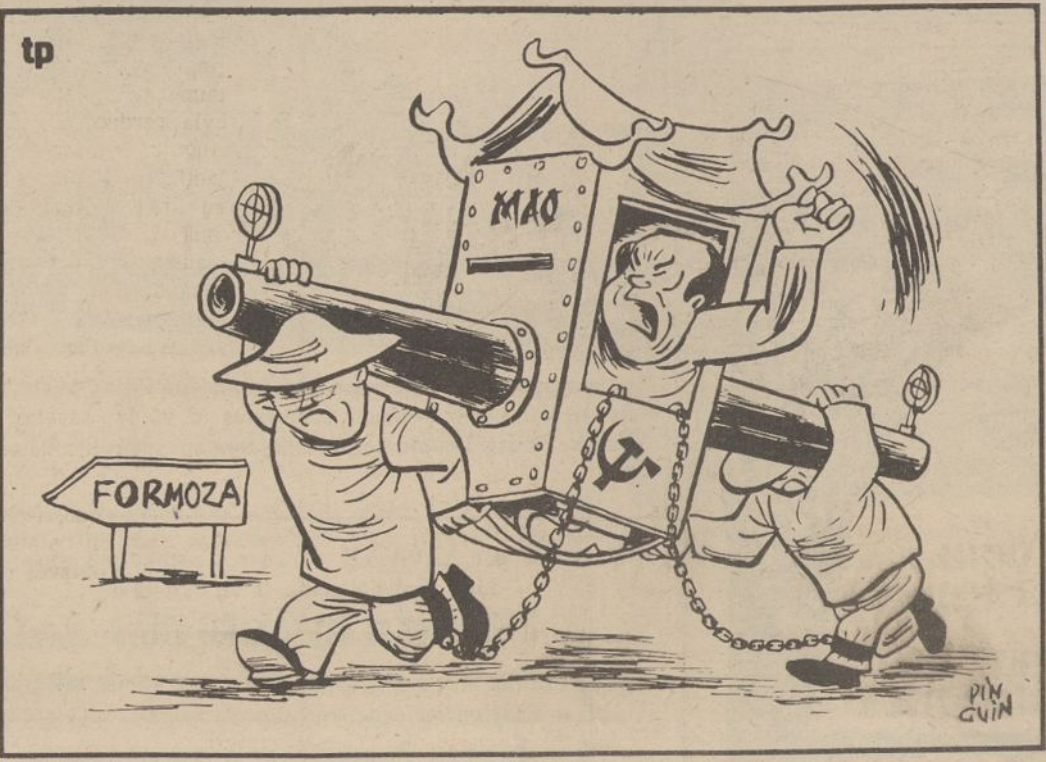
PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Kalbėdamas JAV Kongrese Pavergtųjų Tautų Savaitės klausimu, kongresmanas Hruska pareiškė, kad praėjusių metų įvykių raidoje nei viena pavergtųjų tautų (jis savo rezoliucijoje išvardina jų net 22 - visas Sov. Sąjungos pavergtas) nesulaukė laisvės ir nepriklausomybės. Ir neatšivėlgiant į tai, kad tų tautų lais-

vės ir pagrindinės žmogaus teisės tebėra mindžiojamos tironiškos priespaudos, JTO charta skelbianti "lygias teises ir laisvą apsisprendimą tautoms", vis dar stengiasi patraukti į savo dėmesį. Mes žinome, tęsia toliau kong. Hruska, kad tų tautų dvasia nėra palūžusi ir jos nenustorėjusi vilties atgauti laisvę.

Kad palaikytų tautų gyvą dvasią ir laisvės troškimą, jos privalo žinoti, kad jos nėra laisvojo pasaulio užmirštos. Jos turi turėti užtikrinimą, kad laisvasis pasaulis nėra jų nurašęs ir negrąžinamas nuostolius. Pavergtųjų Tautų Savaitė kaip tik pasitarnauja tam tikslui. Todėl kong. Hruska ir prašo JAV Prezidentą šiais metais išleisti tuo reikalu atitinkamą proklamaciją.

Bet tai ne viskas. Savo kalboje kong. Hruska nurodo, kad kiek Pavergtųjų Tautų Savaitė ir proklamacijos paskelbimas reikalingas bylai pristatyti amerikonių tautai, ne mažiau reikalinga visa byla perduoti svarstyti ir JTO. Anot jo, Sovietų Sąjunga panaudojanti JTO, kaip tramplinę Vakarų imperializmui ir kolonializmui pasmerkti. Čia ir būtų geriausia ir svarbi proga priminti pasauliui, kad komunistinės kolonializmas yra tironiškiausias ir sunkiausiai numalšinamas, kokį bet kada teko užtikti žmonijos istorijoje. Pavergtųjų Tautų Savaitė tarnauja priminimui ir tiems, kurie tikros sumetimais būtų linkę sutikti su status quo. Tai būtų per didelė kaina taikos stabilizacijai ir paneigimas laisvės ir nepriklausomybės tautoms, kurios turi pilną teisę tomis laisvėmis naudotis ir jomis gyventi. Ta proga kong. Hruska ir patiekė JAV Kongresui rezoliuciją, reikalaujančią JTO asamblėją, kad iš pavergtųjų tautų būtų atitraukta komunistinė kontrolė, grą-

- Mes atvykstame jus išlaisvinti...

Bandymai sulaosinti Berlyną

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

CHRUŠČIOVAS TOLIAU KELIA BERLYNO KLAUSIMĄ, TIKĖDAMASIS VAKARŲ VIESOS NUOMONĖS TALKOS SPAUSTI WASHINGTONĄ, KAD VAKARŲ BERLYNO PROBLEMA BŪTŲ IŠSPRĘSTA LAOSO PAVYZDŽIU, TAČIAU NAUJAI SIUNČIAMAS AMBASADORIUS F. D. KOHLER YRA GRIEZTOKOS POLITIKOS ŠALININKAS.

Korespondentai, kurie sekė Ženevos 14-os valstybių konferenciją Laosą paversti neutraliu kraštu, gavo įspūdžio, kad sovietai ypatingai stengiasi išlyginti pažiūrų ir nuomonių skirtumus. Girdi, tai esą dėl to, kad pats Laosas sovietams mažai turįs reikšmės ir todėl jie nebrangiai gali pademonstruoti savo ištikimybę pasirašytom sutartim. Kad sovietai Laosą problemos sprendimu nori pasiekti daugiau, negu grąžinti taiką tam kraštui, galima spręsti iš Chruščiovo pasiūlymo Laosą pavyzdžiu išspręsti Berlyno problemą. Kad toji problema jam labai rūpi, tikrai daugiau kaip Laosas, parodo jo paskutinioji kalba bolševikiname taikos ir nusiginklavimo kongrese, kuriame jis dar kartą gyrėsi sovietų kariniu pranašumu, kaltino Ameriką ruošiantis karui ir nurodė į Berlyno padėties pavojingumą. Ta pačia proga jis paskelbė ir savo pasiūlymą, anksčiau slap- tai padarytą Valstybės Sekretoriui Dean Rusk, pakeisti ame-

rikiečių, britų ir prancūzų dalinius Berlyne danų ir norvegų ar belgų ir olandų daliniais, prie kurių prisidėtų dar lenkų ir čekoslovakų daliniai. Tiems daliniams būtų patikėta Vakarų Berlyno, kuris būtų paskelbtas laisvu miestu, apsauga. Amerikiečiai ir britai tą pasiūlymą iš karto atmetė, nenorėdami visai leisti į diskusijas dėl teisės laikyti savo kariuomenę Vakarų Berlyne, kurios (tos teisės) pažeidimas galėtų būti karo priežastimi. Tačiau nepaisant tokio aiškaus atsakymo, Chruščiovas, atrodo, vis dar tikisi savo pasiekti, nes kitaip jam nebūtų reikalo to savo jau sykį atmeto pasiūlymo iškelti viešumon. Atrodo, kad jis tikisi Vakarų pasaulio viešosios nuomonės talkos. Čia pakankamai dažnai girdisi pažiūros, kad sovietams reikia nusileisti, dabar ko gero atsiras tarptautinės politikos aiškintojų, kurie teigs, kad sovietams įrodžius savo gerą valią Laose, galima bus pasitikėti ir jų gera valia Vakarų Berlyne, kur kaip ir Laose galės vienoje teritorijoje taiklingai sugyventi raudonieji ir baltieji!

Vakaruose gana dažnai galima sutikti nuomonę, kad Berlynas jiems yra nereikalingas ir juo, jei tai galima padaryti be pres-tižo nustojimo, būtų geriausiai atsikratyti. Tai žinodamas Chruščiovas visą laiką ir linksniuoja Berlyno vardą ir nenori jo išbraukti iš savo artimiausių siekimų sąrašo. Vakarai, kurie ramiai priėmė Vakarų Berlyno atskirimą Chruščiovo tvora, ilgai nuiš nusileisį ir dėl Vakarų Berlyno.

Taip tikisi Chruščiovas ir tai nujausdamas prezidentas Kennedy nauju savo ambasadorium į Maskvą, paskyrė ne kokį diplomata-mėgėją iš demokratų politikierių, bet profesionalą Foy David Kohler, 54 m., 31 metus tarnaujantį diplomatinėje tarnyboje. Su Berlyno problema Kohler yra tur būt geriau susipažinęs negu bet kuris iš jo kolegų, nes Berlyno krizei prasidėjus buvo paskirtas specialios tarpžinybinės komisijos (task force on Berlin) pirmininku. Toji komisija, kurią sudarė įvairių žinybų atstovai, turėjo nustatyti sovietų siekius (ji konstatavo, kad sovietai mielaisiai paimtų visą Berlyną) ir rekomenduoti kokios politikos laikytis prezidentui. Komisija patarė griežtos laikysenos, tačiau prezidentas skaitėsi ne tik su valdininkų nuomone, bet ir eilės savo intymių nuolaidžios politikos šalininkų - patarėjų. Savo nuomonę gavo progos pareikšti ir dar griežtesnės laikysenos šalininkai kaip Dean Acheson ir gen. Lucius D. Clay. Viso to pasekoje JAV politika nebuvo išaiškinta vienoje linijoje: buvo paskelbta dalinė mobilizacija, tačiau Chruščiovo tvoros statymui nepasipriešinta, galų gale nusistatyta dėl pačios teisės pasilikti Berlyne nesiginčyti, tačiau kalbėtis dėl viso ko kito.

Kohlerio dabartinis uždavinys, atrodo, bus klausytis Nikitos ir ką jis pasakys pranešti Washingtonui su trumpu komentaru, bet nevaryti jokios savo politikos. Sovietai jo paskyrimą neoficialiai sutiko kiek nusivylę, jie mieliau pas save matytų kokį naivų amerikiečių visuomenės veikėją, kuriam lengviau susukti galvą. Kalbant apie Kohlerį, kuris yra buvęs 1947 m. pirmuoju pasiuntinybės Maskvoje sekretorium, o vėliau patarėju, 1949-1952 metais vadovavęs Amerikos Balsui, reikia prisiminti ir nemalonų (Nukelta į 2 psl.)

žinti ištremtieji ir kad tos tautos per rinkimus JT priežiūroje pačios laisvai turėtų galimybę pasisakyti savo ateities klausimais.

TECHNIKOS PAŽANGA

Erdvės užkariavimas

Didelė raketų pažanga sudarė techniškas galimybes žmogui ne tik kad pasiekti erdvę, bet ir ištrūkti iš žemės traukos lauko. Jau yra paleista kelios raketos tiek rusų tiek amerikiečių, kurios nebegrižo į žemę ir niekada nebegriš. Kol kas jos buvo dar per mažos, kad su jomis galėtų išskristi žmogus. Raketų pažangai ir toliau tebevykstant, didėjančių jų naudingumą kitiems ir galin gumui, už kelių metų astronautai apskris apie mėnulį, net į jį nusileis ir bandys pasiekti ir tolimesnes saulės sistemos planetas. Atrodo kad čia žmogaus erdvės atsielaimai baigsis, nes pasiekti kad ir artimiausias žvaigždes ir galimas jų žvaigždžių planetas neužtektų žmogaus amžiaus. Teoretiškai jau įrodyta, kad didesnis visatoje greitis, kaip kad šviesos greitis, neįmanomas pasiekti. Šviesos greitis yra 300,000 kilometrų per sekundę. Net ir artimiausios žvaigždės yra taip toli, kad šviesa iš jų ateina per metus, dešimtis ir šimtus metų.

Dangaus kūnų mechanikojų veikia dvi pagrindinės jėgos: kūno tarpusavio traukimo jėga (gravitacija) ir išcentrinė jėga. Traukimo jėga priklauso nuo kūno masės, traukos jėga, populiarai vadinama svoriu yra 6 kartus mažesnė mėnulio jėga kaip ant žemės. Mėnulio masė yra 81 kartų mažesnė kaip žemės, tačiau mėnulio trauka nesumažėja atitinkamai masė, nes mėnulio spindulys yra 3,7 kartus mažesnis ir spindulys įeina į traukos formulę kvadratu.

Išcentrinė jėga kyla kūnui besisukant apie tam tikram atstumui esančią ašį. Juo greičiau sukasi kūnas apie tą ašį, tuo didesnė darosi išcentrinė jėga, stumianti kūną tolyn nuo ašies. Planetos yra pusiausvyroje tarp tų dviejų jėgų. Vienai ar kitai jėgai sumažėjus, planetos arba nukristų į saulę arba išspruktų iš saulės traukimo jėgos.

Iššautas tiesiai nuo žemės kūnas žemės traukos jėgos įtakoje, visą laiką mažintų savo greitį. Palaipsniui kuriame nors aukštyje jis visai nustotų greičio ir pradėtų grįžti atgal į žemę ir grįžtų tokiu pačiu greičiu atgal į žemės paviršių. Iššovus kūną iš žemės paviršiaus pradiniu greičiu 36,000 pėdų į sekundę (7 mylių į sekundę), žemės trauka nesugebėtų sumažinti tokio kūno lėkimo greičio iki nulio ir jis išsiveržtų iš žemės traukos ribų.

Iššauta raketa netiesiai į viršų, bet pažūlinai su 26,000 pėdų į sekundę greičiu, (apie 5 mylias per sekundę) pradeda skristi aplink žemę ir atsiranda išbalansuotoje padėtyje, būtent išcentrinė jėga yra lygi žemės traukos jėgai. Ji yra lyg mažą planetą ir vadinama satelitu. Juo aukščiau satelitas yra iššautas, tuo lėčiau jam reikia skristi aplink žemę, nes žemės trauka mažėja, greičiau kaip išcentrinė jėga. Amerikiečių astronautai, skridami satelituose ma-

žiau kaip 100 mylių aukštyje, apskrisdavo žemę per maždaug pusantros valandos. Satelitas besirandęs dviejų žemės spindulių atstume, aplėktų aplink žemę per 7,3 valandas. O jei skristų 5,6 spindulių atstume (žemės spindulys yra lygus 3,950 mylių) - per - 24 valandas. Kadangi toks satelitas lėktų aplink žemę lygiai tokiu greičiu, kokiu žemė sukasi apie savo ašį, tai toks satelitas kabėtų virš mūsų galvų ore ir atrodytų, kad jis nejuda. Žinoma jei jis būtų paleistas rytų kryptimi.

Satelitai yra šaunami į rytų pusę, nes tokiu būdu išnaudojamas žemės sukimosi greitis, kuris automatiškai prisideda prie lėkiančios raketos greičio. Jeigu paleisti raketą į vakarus, tai žemės paviršiaus sukimosi greitis būtų atimtas nuo raketos greičio. Galima satelitus leisti aplink žemę šiaurės-pietų linkme. Tokiam satelito greičiui žemės sukimosi greitis nei kenkia nei padeda. Lėidimas į rytų pusę taip pat yra naudingas satelitui besileidžiant į žemę, nes jam leidiant į tą pusę, į kurią leidžia besisukdama kartu su žeme žemės atmosfera, yra mažesnis su oru susidūrimo greitis ir mažesnis satelito įkaitimas.

Greitai besiskridama raketa turi labai didelį energijos kiekį ir raketą sustabdyti reikia tą mechaninę energiją paversti kita energijos rūšimi. Automobilio stabdžiai smarkiai įkaista automobilį stabdant, čia automobilio mechaninė energija pakeičiama į šiluminę. Lygiai oro pasipriešinimas stabdomai raketai ją labai įkaitina ir jeigu nebūtų imtasi specialių priemonių ji sudegtų, kaip sudega su žemės atmosfera susidūrdami meteorai.

B. K.

Pradėjus erdvės užkariavimą, paleidus pirmuosius satelitus ir bandant tolimo skridimo raketas, buvo labai susirūpinta kokių būdu išspręsti grįžimą į žemės paviršių. Bestudijuojant šį klausimą buvo surasta, kad buki kūnai daugiau atiduoda šilumos atmosferoje ir mažiau absorbuoja nei kitos formos kūnai. Taip pat buvo panaudotos medžiagos, kurios išlaiko didesnę karštį ir geriau išspinduliuoja šilumą. Toks metodas buvo pavartotas grįžtant iš erdvės tiek Sovietų tiek Amerikiečių astronautų.

Kitas nusileidimo metodas bus panaudotas dabar konstruojamam Dino - Soare satelitui, kuris bus daugiau panašus į lėktuvą ir jis leisdamasis dideliu greičiu į žemę iš orbito, trumpam laikui įsileis į atmosferą, nustos šiek tiek greičio, vėl iškils aukštesnius retesnio oro sluoksnius, ten išbus tam tikrą laiką kol šiek tiek atšals, vėl pakartos nardymą, kol sumažės greitis iki nepavojingo nusileidimo į žemę ribos.

Pirmieji be žmonių iššauti didelėje aukštumoje satelitai greitai nustodavo savo greičio, nes tose aukštumose esančios oro molekulės savo trynimais sumažindavo satelitų greitį. Sumažėjus satelito greičiui, nebedavė pusiausvyros tarp žemės traukos ir išcentrinės jėgos ir satelitas nukrisdavo. Toks satelito amžiaus baigimas įvykdavo po kelių dienų, mėnesių ar savaičių. Norint grąžinti satelitą į žemę pagal įsakymą, satelitas su žmonėmis turi specialias stabdymo raketas, kurios šaunamos priešingą lėkimui kryptį sumažina raketos greitį ir verčia ją kristi į žemę.

Vos keli metai praėjo, kai buvo paleisti pirmieji satelitai. Šiandien jų jau paleista keliasdešimt ir bent JAV satelitų skaičius erdvėje didėja. Satelitai turi ne vien tik moksliniai romantiškos, bet didelės mokslinių tyrimų, kariškos ir praktiškos reikšmės. Satelitai jautriais aparatais tiria

RYTŲ EUROPOS TRAGEDIJA (18)

GOMULKA PASAKO TIESĄ ROKOSOVSKIUI

Pilkos kostiumo kišenę išpūtęs revolverio vamzdis, kuris nukreiptas į ministerio krūtinę. Vyras, kurio ranka kišenėje yra apgniauzusi ginklą nirsta pykčiu. Pavojingos sekundės slenka neįjaukiai lėtai.

Šios kriminalinės scenos aktorius Varšuvos ministerijoje yra Wladislaw Gomulka, pirmasis Lenkijos premjero pavaduotojas. Priešais jį sėdi Stanislaw Mikolajczyk, antrasis premjero pavaduotojas.

Tik prieš porą savaičių, 1945 birželio 27, jis su kitais keliais vadinamosios "tautinės vienybės vyriausybės" nariais rusų lėktuvu buvo atgabentas į Varšuvą. Didelės minios karštai plojo Mikolajczykui, kai jis per mikrofoną kalbėjo:

... ir mes norime vėl gyventi tikrai laisvoje, nepriklausomoje ir suvereninėje Lenkijoje.

erdvės fenomenus: visokių rūšių spindulius (radiaciją), žemės magnetizmą, radiją bangų sklaidimą erdvėje, fizines ypatybes medžiagų erdvėje ir t.t. Visi šie tyrimo rezultatai radijo bangomis yra perduodami į žemę. Apie satelitų karinę reikšmę, kaip antiraketinį ginklą buvo minėta anksčiau. Šiandien amerikiečiai vartoja satelitų "šnipus", kurie iš didelių aukštumų nufotografuoja žemės rutulio dalis, neprieinamas amerikiečių informacijai. Smarkiai išstobulėjus fotografijai, jie pilnai pavaduoja labai aukšto skridimo lėktuvus U2 sukeliusius tiek politinių problemų. Kiti satelitai, įstrūti infra-raudoniems spinduliams, seka ir praneša didžiųjų raketų paleidimą ar atominių bombų sprogdinimus. Bent teoretiškai yra galimas dalykas, kad raketų ir satelitų pažangai nepaprastai didėjant, gali ateiti laikas, kad žemės erdvę valdys tas, kuris turės satelitų persvarą. Kitaip tariant, galimas dalykas, kad kada nors bus satelitų karas. Jau šiaudien yra planuojami bei konstruojami satelitai naikintuvai, kurie galėtų numušti belekiant satelitą (vadinamas Project Saint).

Satelitai yra naudingi meteorologinei tarnybai, nes jie gali iš didelių aukštumų nufotografuoti didelius žemės plotus ir suteikti greitą informaciją meteorologinėms stotims apie debesų formaciją ar kylančius uraganus. Satelitai pritaikomi telekomunikacijai, ypatingai televizijai. Kaip žinoma, televizija naudoja nepaprastai trumpas radijo bangas, kurios tegali plisti tikrai tiesiai. Žemės apvalumas televizijos stotims yra didelė kliūtis, todėl televizijos nesiekia toliau kaip keliasdešimt mylių. Amerikiečiai, siųsdami televizijos bangas nuo rytų pakraščio į vakarų pakraštį, vartoja kas keliasdešimt mylių tarpines stotis, ku-

(Nukelta į 5 psl.)

Komunistai vyriausybės nariai niūriai žiūrėjo prieš save, tuos žodžius girdėdami, bet tylėjo. Keturiolika iš 21 naujosios vyriausybės narių priklausė vadinamam Liubliano komitetui, tai reiškia, jie yra sovietų tarnai.

Mikolajczykas gana greitai pajuto, kokia naujosios Lenkijos laisvė ir nepriklausomybė. Krokuvoje, kai jis prieš vidunaktį grįžta iš partijos vadų posėdžio į savo viešbutį staiga prabyla kulkosvaizdžiai. Kulipkos švilpia virš jo galvos tuščioje gatvėje. Jo akys atpažįsta šešėlius - lenkų saugumo policiją ir raudonąją armiją. Tai pirmasis naujųjų valdovų įspėjimas "buržuaziniams atstovui". Antrąjį Mikolajczykas patiria dar aiškesnę formą.

Gomulka jam pagrasino: neik su savo idėjomis pertoli, nes vieną dieną pasigailėsi. Mikolajczykas traukėlojo pečius:

- Komunistai negali visų išžudyti.

Šis atsakymas įsūtino Gomulką. Jo ranka griebė kišenėje paslėptą ginklą. Ar jis drįs savo priešą paprasčiausiai nušauti ministerijoje?

Mikolajczyk pertraukia pavojingą tylą banaliu prašymu:

- Duokit man cigaretę!

Gomulka staiga nusisuka, sukančęs lūpas. Grūdomamas pagrasina kumštį ir sušunka išeinančiam Mikolajczykui:

- Mes suvaldysime liaudį, mes sutvarkysime ir tave patį (ši nuotykina scena plačiai atpasakota S. Mikolajczyko knygoje "The Rape of Poland", New York, 1948)

Gomulkos grasinimai turi labai realų užnugarį. Varšuvoje, Brukova gatvėje Nr. 6, yra įsikūrusi ministerija, kurią lenkai jau vadina "teroro centrine". Tai viešojo saugumo ministerija. Iš šio pastato vykdoma atvira ir slapta kova su šešiomis dar tebeegzistuojančiomis demokratinėmis partijomis.

Dešimtajame ministerijos skyriuje išrašomi įsakymai areštuoti demokratinių partijų lyderiams, ruošiami planai likviduoti demokratiniams partijoms.

Ministerijos šefas 1945-46 metais yra ūkininko šūnus Stanislaw Radkiewicz iš Gudijos (mėnesinis atlyginimas - netto 13,000 zlotų), bet galutinius sprendimus daro vadinamasis pavaduotojas rusas, generolas Lalin, kaip ir daugumą skyrių faktiškai valdo sovietų karininkai (J. Swiatlo, Hinter den Kullissen des polnischen Regimes, 1955).

Sovietai, žinoma, turi pagrindinį lenkais nepasitikėti. Lenkijos komunistų partija jau prieš II Pasaulinį karą daugiau domėjosi savo tautiniais interesais, Maskva pagaliau 1938 metais lenkų komunistų partiją paleido ir daugelį jos vadovaujančių pareigūnų nusiviliojo į Sovietiją, kur areštavo ir daugumą likvidavo. Karui prasidėjus, tik antro rango sąsąstas vadovavo kovai su vokie-

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberkis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išleina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laičūnas, R. Miczelis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Čiais - iš pradžių prieš Kremliaus valią, nes Kremlius tada buvo susibičiuliavęs su Hitleriu.

Prie tų, kurie nepaisydami turimų komunistų partijos knygių, savo tėvynę labiau vertina, negu partiją, priklausė Wladislaw Gomulka ir Marian Spychalski, vėliau generolas ir gynybos ministras. Jie vokiečių okupuotoje Lenkijoje pradėjo organizuoti pirmuosius pasipriešinimo branduolius.

Bet Maskvos akimis, "dešynsis nacionalinis nukrypimas" yra prakeiktas nusikaltimas. Jei Gomulka vis dėlto tapo 1942 metais įkurtosios Lenkų Darbininkų partijos (Polska Partia Robotnicza) generaliniu sekretorium, tai tik dėlto, kad per karą pusę metų nebuvo jokio radijo ryšio su Maskva (žiūr. ten pat).

Maskvos paruošti valdininkai ir sovietų agentai susibūrė aplink "prezidentą" Bierut, jau 1948 metais nutarė Gomulką pašalinti iš kelio (žiūr. ten pat).

Gomulka, buvęs kasyklų darbininkas iš Galicijos, jau ne vieną kartą davė sovietams suprastinti, ką jis apie juos galvoja.

Gomulka po karo vadovauja "atgautų sričių ministerijai", tai reiškia, jis yra tam tikros rūšies atstatymo ministeris iš Vokietijos atplėstoms sritims. Jo planus griauja sovietai, ištyrę jų plėšdami ir veždami Rusijon visa, ką tik pajėgia išgabenti. O ministeris planuoja tose srityse apgyvendinti penkis milijonus lenkų, kurie pabėgo iš Sovietijos atplėštų Lenkijos sričių. Gomulka todėl keliauja į Liegnitą, maršalo Rokosovskio štabą. Plačiausiai generolas paniekina čiai žiūrėti į mažą civilį, kuris čia, tokiu puošnių uniformų aplinkoje, taip pat jaučiasi neįjaukiai.

- Kaip sekėsi kelionė? - mandagiai klausia Rokosovskis. Jis kalba rusiškai, nors, būdamas lenkų kilmės puikiai moka ir gimtąją kalbą. Vertėjas išverčia.

- Ačiū, - atsako Gomulka. - Deja, mes turėjome nesėkmę, ir sunku gauti atsarginių dalių. Visi sandėliai tiesiog žluote iššluoti.

- Taip, tie vokiečiai, - atsidūsta Rokosovskis, - jie viską išgabeno.

- Atleiskite, drauge maršale, jei prieštariausiu, - nelaukai karštai atsako Gomulka, - deja, aš turėjau progą nustatyti, kad sovietų karinės jėgos paėmė medžiagas ir mašinas, kurios Lenkijos ūkiui yra nepaprastai svarbios.

Platus maršalo veidas parausta. Štai, menkas lenkelis drįsta jo kariuomenę pavadinti plėšikais, nes taip tenka suprasti Gomulkos atsargiai formuluotus žodžius.

- Ar girdėjote draugai? - atsisuka Rokosovskis į kitus karininkus, kurie šaltai stebi lenką. Pašaipiai nusijuokia maršalas, kurį netrukus Stalinas paskirs Lenkijos gynybos ministru. - Galbūt tamsta, Gomulka, nori teigti, kad mes plėšikavome?

Lenkas prikanda lūpą.

- Aš protestuoju prieš neteisėtą lenkų turto išgabenimą!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASKAS, sekretorius

Blshop 2-1397

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO 2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Bandymai...

(Atkelta iš 1 psl.)

jo pergyvenimą tų pačių metų pabaigoje, kada jis buvo suimtas po nelaimingo atsikimimo su jo automobilium. Jį vairavusi ponė Kohler buvo nuteista už vairavimą girtam stovyje, o pats Kohleris už pasirodymą girtam stovyje viešojoje vietoje. Blogiau, kad jų automobilijje buvo nelaimės metu rasti ir du slapti dokumentai, kuriuos jis neturėjo teisės išnešti iš Valstybės Departamento. Už tai Kohleris buvo suspenduotas 30 dienų ir išsiųstas Turkijon, kur, atrodo, jis įrodė savo neeilinius sugebėjimus, buvo grąžintas į Washingtoną ir pakeltas Europos reikalų pasekretoriaus padėjėju (1958 m.) Jis lydėjo viceprezidentą Nixoną į Maskvą ir tvarkė Nikitos viešnagę Amerikoje. Pagaliau jis buvo pakeltas į pasekretorių (Assistant Secretary of State). Kennedy į arčiau pažino Berlyno krizės metu. Kohlerį Washingtono dažnai lankydavo Amerikos Lietuvių Tarybos veikėjai ir apie Lietuvos reikalus jis gerai nusimano.

Lietuvių savininkų vasarvietėje Mary Annette Villas, Miami Beach, Floridoje, galima išsinuomoti kambarius už 25 dol. savaitei dviem asmenims. Daugiau informacijų rasite žemiau spausdinamame skelbime.

Už \$25.00 per SAVAITĘ dviems asmenims, vasarokite pas lietuvius Floridoje

MIAMI BEACH, Fla.

8910 Collins Ave., prie pat okeano. Vieno miegamo Apt. ir Efficiencies. Turime nuosavą sklypą automobiliams statyti.

Mary Annette Villas

PIONIERIŠKOJI DVASIA

Darių ir Girėnų prisiminant

Prezidentas J. F. Kennedy yra pasakęs, kad Amerika yra pionieriškosios dvasios atradimas. Nežinomais vandenynų keliais išplaukęs Columbus išreiškė impulsą jėškojimo naujų pasaulių, naujų atradimų atskleidimo, lygiai kaip tas pats impulsas veda žmones šiandien į erdves.

Tai nėra koks nors avanturistinis kelias. Tai yra vienas iš pagrindinių pateisinimų patriotiniam pasireiškimui. Anot Prezidento J. F. Kennedy, tai dar ne patriotizmas, ką žmonės sako. Jo nuomonė, patriotizmas gali būti išreiškiamas tik darbu ar veiksmu.

Darius ir Girėnas — du lietuvių tautos sūnūs, iškilo į tautos didvyrių eiles ne savo genijum, ne pasaulinio masto kūryba, bet ta pionieriška dvasia, kuri įliejo naujos alyvos Lietuvos jaunimo patriotizmo liepsnai dar skaidriau įsiliepsnoti.

Jiedu perskrido Atlantą. Jiedu žuvo tragiškoje aplinkybėse. Bet jiems paminklas pastatytas ne vien Soldine, jų žuvimo vietoje. Jau 1934 metais Lietuvoje jų vardais buvo pavadintos apie 300 gatvių, 24 aikštės, 18 tiltų, 8 mokyklos ir t.t. Nekalbant apie eilę organizacijų, nekalbant apie muzikos, skulptūros ir kt. kūrinius jų garbei.

Šiandien gal keista, kad taip buvo gerbiami anais laikais lakūnai. Šiandien gal tiek pagarbos nereikiama nei astronautams. O juk Darius ir Girėnas perskrido tik — per Atlantą... Taip — ir Columbus juk tik — perplaukė per Atlantą.

O Lietuvos jaunimas — 1940-1950 metų laikotarpyje aktyviai reiškėsi kovoje su okupantais. Dar prieš tai — Lietuvos jaunimas iškilo fizinės kultūros — sporto srityje į pirmąsias vietas Europoje. Lietuva — nugalėtas dar Europos čempionas krepšinyje... Vis tai gražūs ir neatskiriamas derinys lietuvių patriotinės dvasios su amerikoniškąja pionieriška dvasia.

Jei ne jungtis toje pat dvasioje, ar pirmieji Lietuvos pionieriai, atvykę į JAV, būtų sukūrę tuos pagrindus išeivijos Lietuvai, kuriuos radome Amerikoje? Ar Dariaus ir Girėno žygis būtų buvęs įmanomu be Amerikos lietuvių pionieriškos dvasios supratimo ir be lietuviško patriotizmo jungties? Vargu.

Užėina laikotarpis, kai tos dvasios imam pasigesti. Pradedam pamiršti įvykius, kuriuos prisiminus, kai kam gal jie jau atrodo legendariniai, gal net beprasmingi. Bet tikėkimės, kad tai neilgas bus laikotarpis. Juk, rodos, taip neseniai Kauno gyventojai, metę viską, bėgo į aerodromą savo didvyrių pasitikti. Verkė visa tauta, pasitikusi jų karstus. O juk bėgo iš susijaudinimo, verkė lakūnų gyvenime nematę. Kodėl? Klauskite kiekvienas savęs. Ir klauskite, kas sužlugdė tą jautrumą, kas sužlugdė tą meilę ir įvertinimą dviejų vyrų ryžto, kurie gi ne savo garbei ėmėsi to žygio. Ar daugelis prisimenam Dariaus ir Girėno testamentą žodžius? Ar primenam juos mūsų jaunajai kartai.

Liepos septynioliktoji — Dariaus ir Girėno diena. Diena, skirta pionieriškos dvasios ir tautinio susipratimo iškilėms pavyzdžiams prisiminti.

Darius-Girėnas — jau nebe vardai — tai simboliai prabėgusių tautos gyvenime šviesių dienų, kada prie didvyrių karstų, bet po laimėjimo, lietuvių ašarose atsispindėjo skaidrūs patriotizmo briliantai.

Šiandien daugelis bandome plasnoti apkarpytais patriotinio žodingumo sparnais. Bet jau nebe Dariaus ir Girėno dvasioje.

Liepos septynioliktoją prisimindami, prisiminkime Lituanicos skridimo, jos lakūnų pasišventimo ir jų siekimų prasmę.

(j. č.)

Vainikais užverstą ir Lietuvos ir Amerikos vėliavomis uždengtą karstą su Dariaus ir Girėno palaikais, buvo palydėti Kauno gatvėmis į baziliką, kur gedulingas pamaldas atlikė arkivysk. Skvireckas, giedant operos chorui ir solistams Kiprui Petrauskui, Grigaitienei ir Mažeikai. Lydint į kapus eisenoje dalyvavo apie 60,000 žmonių.

Dariaus ir Girėno garbei sukurtame paminkle Lietuvoj, dideliame Puntuko akmenyje skulptorius Br. Pundzius iškalė abiejų didvyrių galvas ir jų testamentą žodžius: "Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsesnių žygių... Jaunoji Lietuva, mūsų pasisekimas tegu sustiprina Tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais! Bet jei Neptūnas ar galingasis audrų Perkūnas ir mums bus rūstus - pastos mums kelia į Jaunąją Lietuvą, tada Tu turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasireikšti naujam žygiui, kad audrų gyjų vandenynų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekvieštu Tavęs į Didįjį Teismą..."

DAINOSNA ĮAUSTA LIETUVOS TRAGEDIJA

PRANYS ALŠĖNAS

daguotos poeto Jono Aisčio, išleistos Nepriklausomybės Fondo.

Kaip minėtan rankšluostin įtautas Lietuvos himnas, taip šitan partizanų dainų rinkinį, galima sakyti, įtausta nūdienė Lietuvos tragedija.

Suomiai turi savo liaudies epą Kalevalą, kurio žodžius bei posmus ta narsioji tauta gerbia ir brangina, tarytum tikintieji maldą ar kitus kilnių minčių pasireiškimus. Mūsų partizanų dainos - ar tai nebūtų ir mūsų "miško brolių", kaip juos patrijotiškoji Lietuvos visuomenė vadindavo, didvyriškus žygius ir tūkstančių iš jų - didvyrišką mirtį. (Sakoma, kad partizanų žuvę per 30.000). Taigi, tiek nūdien išdygę mūsų žemė žinomų ir nežinomų didvyrių kapų...

Mūsų partizanų dainos, kaip kažkur jau esu rašęs tai tarytum didvyrių nekrologas patiem sau, nes, kai sudužo jų viltys dėl Vakarų įsikišimo su tvarkyti šių dienų barbarus, tad kas gi beliko? Tik nelygi kova prieš tūkstančiais kartų skaitlingesnį priešą ir... didvyriška mirtis.

Ne be reikalo išvalgusis mūsų poetas, tos knygos redaktorius, J. Aistis, įžanginiame žodyje, kurį, gerbdamas krauju rašytas partizanų dainas, patalpino knygos gale, tarp kita ko, šitaip pasisako:

"Naujos, originalios partizanų dainos ir eilės atsirado tada, kai jiems pradėjo nesisekti. Tai yra autentiški laisvės kovotojo žodžiai. Kad tai yra tiesa, skaitytojas gali pats įsitikinti iš tų dainų tono. Jos visos yra nusiminimo ir nusivylimo dainos, skaudžios ir liūdnos. Iš jų aiškiai matyti, kad partizanai mato savo kovą pralaimėtą. Jie to visai neslepia, bet drauge parodo, kad patriotui kito kelio nėra, dėl to drąsina save, kad jų žygio ir aukos neužmirš mylimoji, sesuo, motina ir pati Tėvynė, kad Lietuva vėl bus laisva, o dėlto jų auka esanti didelė, neužmirštama, prasminga."

Taigi, partizanai nesulaukė Vakarų pagalbos, nes pastarieji ilgokai prisnūdo ant "laimėtų laurų" 2-rajame Pasauliniame Kare ir, gaila, pramiegojo visas progas užsitikrinti net patys sau saugumą...

Šiandien, deja, ir jiems nebe-ramu ir nebesaugu, nes ypatingai sustiprėjusio ir išbujojusio raudonojo pabaissos - bolševizmo buvusios molinės kojos, pavirto mėsinėmis ir, netgi, pakankamai raumeningomis...

Partizanų dainų rinkinio daugelio kūrinių-kūrinių eilėdara, be abejonės turės nemaža nesklaidumų ir netobulumų. Apie tai, manau, pasisakys mūsų šie poetai, bet bendros eilių ir dainų rinkinio vertės tas nė kiek nesumažina, nes toji knyga yra tarytum ištisinė senovinė karžygių poema - epopėja, kuri mums rodo mūsų karžygių nueitus ir krauju apšlakstytus takus ir kelius.

Ar tai nepakankamas mums vaistas tautiniams ir patrijoti-niams jausmams gaivinti svetur? Labai ir labai pakankamas! Todėl kiekvieno lietuvių knygų lentyną turėtų puošti ir partizanų dainų rinkinys - Laisvės kovų dainos.

Knyga išleista labai gražiai-patvariai: gerame popieriuje, drobe viltais kietais viršeliais.

Laisvės kovų dainos, redaktorius Jonas Aistis, išleido Nepriklausomybės Fondas 1962 m., spaudė Vilties spaustuvė, Clevelande, iliustracijas tvarkė Vyt. Raulinaitis, tiražas 1500 egz., 342 pusl., kainą nepažymėta.

• Laisvės Kovų Dainos, LNF išleistas knygos visais reikalais kreiptis į E. Čekienę, LNF pirm., 87-80 96 St., Woodhaven 21, N. Y.

Be to, New Yorke galima knygą įsigyti per L. Tamošaitį, 90-34 78 St., Woodhaven 21, N. Y.; J. Kiaunę, 180-24 Grand Central Parkway, Jamaica 32, N. Y. ir A. Daunį, 18 Cedar St., Syosset, L. I., N. Y.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

DĖL MŪSŲ SOSTINĖS, prof. Mykolo Biržiškos atsiminimų antroji dalis, liečianti 1919 m. liepos 1 d. iki 1920 m. spalio 9 d. laikotarpį.

Išleido Nidos Knygų Klubas, Londone (Lithuanian House, 1-2 Ladbroke Gardens, London, W.11)

245 psl. Kaina 1,50 dol. (nariams 1 dol.).

* AIDAI 6 Nr., mėnesinis kultūros žurnalas.

Turinyje moksliniai - apžvalginiai straipsniai apie kalbotyrą JAV ir Europoje (A. Klimas), Visuotinio Bažnyčios Susirinkimo laukiant (J. Sakevičius, MIC), Lietuvių tautinės vėliavos spalvos (V. Linlevičius), Aida nauja Chicagos operos premjera (Vl. Jakubėnas), Naujoji brazilų poezija (P. Gaučys).

Turinyje pluoštas St. Santvaro eilėraščių ir P. Gaučio išverstų brazilų poezijos rinkinių pavyzdžių ir Dalės Kučėnienės eilėraščių Vėtra.

Žurnalas iliustruotas skoningomis Vyt. Maželio nuotraukomis, patiekiančiomis būdingų vaizdų iš naujosios Maspetho parapijos bažnyčios.

Literatūros, meno ir visuomeninio gyvenimo apžvalga. Žurnalą redaguoja Ant. Vaičiulaitis. Leidžia Tėvai Pranciškonai.

Nulūždusi Lietuva pasitiko 1933 m. liepos 19 d. savo dviejų karžygių Dariaus ir Girėno palaikus Kauno aerodrome. Amerikos atstovas Lietuvai L. Strafford pasakė: "Čia susirinkome atiduoti paskutinę pagarbą tiems, kurie ryžosi nugalėti gamtos pavojus ir mechanikų daiktų netobulumus tam, kad galėtų atnešti garbę savo gimtajam kraštui. Jų darbai amžinai pasiliks širdyse visų tų, kurie gerbia drąsą ir patrijotizmą jausmus. Tas faktas, kad jiems nepavyko galutinai pasiekti tikslo, nei kiek nesumažins tos garbės, kuri jiems teisėtai priklauso. Dažnai tokie skaudūs įvykiai suartina glaudžiau jau ir taip dvi draugingas tautas. Aš džiaugiuos su visa lietuvių tauta, kad šis kraštas buvo jų gimtinė... Dabar, kada jie ilsis paskutiniam ilgam sapne, tebūna mums leista supinti mūsų didelį liūdesį su pagarbą tiems, kurie ryžosi nugalėti vėjus ir vandenynus, skrisdami į gimtąjį kraštą. Imkim iš jų didelės meilės ir pasiryžimo pavyzdį". Nuotraukoje prie karsto kalba Amerikos atstovas, šalia lakūnų giminės, vyriausybės ir organizacijų atstovai.

MOKAME

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

PAVERGTUJŲ TAUTŲ MITINGAS

Cleveland Council for Information on Communism rengia komunistų pavergtoms tautos pagerbti didelį mitingą, kuris įvyks ateinantį penktadienį, liepos 20 d., 8 val. vakare, šv. Jono College salėje (Superior Avenue ties 12 gatve, greta šv. Jono Katedros). Kalbės kongreso atstovas Michael Feighan, bus priimta atitinkama rezolucija. Mitingas rengiamas sąryšyje su pavergtųjų tautų savaitė.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama kuo skaitlingiausiai tame mitinge dalyvauti.

• Mirė pulk. Vaclovas Andolis - Ancevičius, gyvenęs Clevelande, 1061 Carlyon Rd. Palaidotas liepos 14 d. Kalvarijos kapinėse. Paliko liūdesy sūnų Algirdą ir dukras Ireną Johansonienę ir Aliną Urbaršik su anūkais.

• Eugenija Jakulienė ir Ada Kazlienė nuo liepos 15 d. išvyko 2 savaitėm atostogų į Cape Cod.

• Amerikos Lietuvių Klubo piknikas įvyks š. m. rugpiūčio mėn. 12 d. Neurų ūkyje.

Į pikniką atsilankyti galės tik Klubu nariai, turį nario korteles.

Norį vyktyti į pikniką autobusų, registruojasi Klube iki rugpiūčio 8 dienos.

LITHUANIAN VILLAGE BENDROVĖ ISMOKA DIVIDENDUS

Lithuanian Village Direkcija, paskutiniame savo posėdyje, peržiūrėjusi bendrovės metinį balansą, nutarė:

Lithuanian Village bendrovės akcininkams, įsigyjušioms iki š. m. sausio mėn. 31 d. akcijas, išmokėti 5% dividendą, nuo turimu akcijų vertės.

Dividendas bus išmokamas š. m. liepos mėn. pabaigoje, išsiunčiant kiek-

Prezidento Antano Smetonos monografijai garbės prenumeratos ir paprastos prenumeratos jau renkamos.

Garbės prenumerata — \$25.00 ir daugiau. Paprasta prenumerata — \$10.00.

Norintieji tą didelį leidinį užsiprenumeruoti, čekius siųskite Dirvai.

Garbės prenumeratoriai gaus geresniais viršeliais įrištą numeruotą leidinį su pažymėta savo pavarde.

Pats laikas jau dabar užsiprenumeruoti ir tuo paremti monografijos leidimą.

vienam laišku piniginius orderius.

Tąja proga Lithuanian Village Bendrovės Direkcija nuoširdžiai dėkoja visiems talkininkams, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie sėkmingo metinio balanso.

Kviečiame visus, kurie norėtų tapti akcininkais, kaip galima greičiau atlikti formalumus. Kiekviena diena tiek bendrovei, tiek akcininkams yra brangi bendram labui. Tad dar šiandien pasistenkite būti nariais.

Lithuanian Village Direkcija

• Ispaniškai šokiai — "Ballet Espanol" — José Molina's vadovaujama ispanų šokių trupė, papildyta dainininkais ir instrumentalistais, koncertuoja trečią dieną, liepos 18 d. Public Auditorium Vasaros koncertų repertuaro eilėje.

Tai Ispanijos romantika, spalvingumas ir liepsna, pristatanti įžymius Ispanijos baleto kūrinius, kaip "El amor brujo", "Bolero" ir kt.

Koncerto pradžia 8:30 v. Bilietus iš anksto galima gauti Burrows krautuvėse.

• Įsigijimas Lithuanian Village akcijų nėra auka. Tai pelningas investavimas. Pasiteiraukite pas akcijų platintojus.

• Reikalingi perukų specialistai, prityrę prie ventiliuotų perukų.

Skambinkite tel. 381-1305 Mr. Stockton (81, 82, 83)

PARENGIMŲ KALENDORIUS

LIEPOS 28 | T.G. Radijo vakaras Lake Shore Country Club salėje.

RUGPIŪČIO 5 D. 10-ji Lietuvių Diena Neurų sodyboje. Rengia LB Clevelando 1-os Ap. V-ba.

RUGSĖJO 8 D. D.L.K. Birutės Draugijos parengimas.

RUGSĖJO 29 D. Dirvos metinis spaudos balius - koncertas.

SPALIO 20 D. "Lietuva Maironio kūryboje" - akademinis minėjimas ir pobūvis šv. Jurgio parap. salėje.

SPALIO 6 D. Vlodo Braziliulo vad. dramos studijos rengiamas draminis Stasio Pilkos rečitalis.

LAPKRIČIO 24 D. L. V. S. Ramovė rengia kariuomenės šventės minėjimą.

GRUODŽIO 2 D. Akademija Maironio Garbei - paskaita, Čiurlionio Ans. koncertas ir pobūvis Naujos parap. salėje.

• Reikalinga moteris maisto krautuvėje. Darbas pilną laiką. Skambinti: EX 1-2215.

• Reikalinga moteris gydytojo kabinete. Pareigos įvairios. Amžius 20-40 m. Skambinti EN 1-3610. (79, 80, 81)

• Reikalingas lietuvis pardavėjas — vyras ar moteris. Multiple Realty, 819 E. 185th St., IV 1-9300. Klauskite Tom Severovich. (82)

PARDUODAMI NAMAI

Richmond Heights

2½ metų senumo mūrinis, 3 miegamųjų vieno aukšto namas su prijungtu 2 automobilių garažu. Didelė moderni virtuvė, nauji kilimai, gaso pečius, didelis sklypas. Savininkas apleidžia miestą, galima pirkti labai prieinama kaina.

Torbenson Dr., į pietus ir labai arti Euclid gatvės 4 miegamųjų labai gerame stovyje; gaso pečius, geri kilimai, moderniškai įrengta didelė virtuvė, toiletas, pirmame, vonia antrame aukšte, 1½ garažo, arti susisiekimo ir kitų patogumų. Apžiūrėkite ir duokite pasiūlymą. Prašo tiksliai 16,900 dolerių.

Turime didelį namų pasirinkimą visoje rytinėje miesto dalyje.

Eddy Rd. ir St. Clair rajone, turime kvalifikuotų spalvotų pirkėjų. Skambinkite mums dėl greito ir sąžiningo pataravimo.

Dana Čipkus — GL 1-4835 J. Širvaitis — KE 1-4080 Wm. T. Byrne — Realtor MU 1-6100 (80, 81, 82)

Pradėk vasarą su J. Gliaudos knyga IKARO SONATA. Pas visus knygų pardavėjus

ERDVĖS UŽKARIAVIMAS

(Atkelta iš 2 psl.)

rios priima signalus iš vienos stoties ir perduoda sekančiai (reikia stebėti nepaprastu tų stočių tikslumu, nes pereinamas per eilę siuntėjų vaizdas lieka visiškai neiškraipytas). Satelitai gali veikti kaip tarpinės televizijos stotys. Sakoma, kad kelių tokių satelitų užtekų apjuosti televizijos tarnybai visą žemę.

Satelitai taip pat gali būti panaudoti telefoniniams pasikalbėjimams. Labai aukšto dažnumo bangos tinka persiųsti šimtus telefoninių pasikalbėjimų iš karto. Tiems uždaviniams išsprenditi buvo numatyti du būdai, vienas vadinamas Aido satelitas (Echo), tai yra labai didelio ploto išplėtas aluminijaus balionas, nuo kurio atšoktų radio bangos. Kitas būdas būtų komplikuotas satelitas

veikiant kaip persiuntimo stotis iš karto eilei ultra trumpų bangų. Šitoks satelitas turi turėti didelę elektros jėgainę ir eilę komplikuotų elektroninių įrengimų. Iš telefoninių ir televizinių persiuntimų numatomas didelis pelnas, todėl JAV vyksta ginčai, ar šių investicijų turi imtis valstybė ar privatus kapitalas. Šiuo metu JAV privačios stambiosios telefono ir telegrafo firmos yra atlikusios daug paruošiamųjų darbų tokiai satelitų telekomunikacijai. (Telestar satelitas jau veikia, Red.)

Labiausiai romantiška ir sensacinga erdvės užkariavimo sritis yra žmogaus kelionė į erdvę.

Šiandien jau turime du sovietus ir tris amerikiečių astronautus skriejčius aplink žemę. Tos kelionės praktiškai rodė, kad žmogus gali būti erdvėje ir gali sekmingai grįžti, bet yra eilė problemų, kurios turi būti išspręstos, kol žmogus galės pasiekti į didesnę erdvės keliones. Vienas iš didžiausių sunkumų - labai didelis pradinis raketos svoris, reikalingas išmesti lakūną su jų kapsulėmis. Satelitui paleisti reikia 60 kartų daugiau pradinio svorio, kaip kad naudingas krūvis, būtent kapsulė su astronautu ir visais įrengimais. Amerikiečių kapsulė svėrė virš dviejų tūkstančių svarų, o sovietų kapsulė Vostok - virš dešimties tūkstančių svarų.

Kelionei į mėnulį reikia 400 kartų didesnio pradinio svorio. Pirmieji astronautai teskrido tik kelis kartus aplink žemę daugiausiai dėl svorio taupymo.

Astronauto kapsulė erdvėje neturi sukis aplink savo ašį - turi būti "rami". Dėka antrinių jėgų, kaip žemės sukimas, žemės ašies palinkimas, saulės ir mėnulio traukų įtakos, kapsulė nestovėtų rami, bet pradėtų sukis ir siūbuoti. Išlaikyti daiktą erdvėje be judesio yra labai sunki problema. Pav. iššovus mažą raketą iš kapsulės šono, dėl atitransos kapsulė pradės sukis apie savo ašį. Kadangi nėra nei trinties nei atramos punkto, ji niekuomet nenustotų sukis. Norint kapsulę tik truputį pasukti, reikia po tam tikro labai tikslaus laiko iššauti lygiai tokią pačią raketą bet priešinga kryptimi, kuri turi atimti visą sukimosi energiją. Deja negalima nei absoliučiai lygiai iššauti raketą nei absoliučiai tiksliai nustatyti laiko tarpą. Todėl prisieina dažnai vartoti kontrolės raketas (JAV astronautai toms raketoms naudojosi suspaustą vandenilio peroksidą). Ilgesniam laikui toms kontrolėms išsina nemažas peroksidido kiekis. Nepasisekė to peroksidu sutauptyti nei automatinė nei rankinė kontrolė, kaip parodė astronauto Carpenter skridimas.

Ilgesnei kelionei žmogui reikia į parą 2,64 kilogramų vandens. Be to reikia absorbuoti žmogaus pašalintą vandenį, vandens garus ir anglia rūgštį dujas sumoje 6-95 kilogramų. Deguonies laikymui reikalingi indai ir įrenginiai. Taip pat reikalingi aparatai sugerti anglies dvideginį ir vandenį. Ilgesnėms kelionėms numatoma aparatai, kurie regeneruotų vandenį ir anglies dvideginį ir padarytų iš jų vėl naudojamą deguonį ir vandenį. Tokiu būdu galima sutauptyti svorio.

Trečia problema yra apsisaugojimas nuo radiacijos. Panaudojant satelitų išmatavimus buvo surasta, kad žemės magnetinio lauko įtaikoje yra susidariusi vadinama Alleno radiacijos diržas, kur yra susikongravusios magnetinio lauko pagautos radioaktyvinės dalelės. To lauko intensyvumas yra toks didelis,

kad astronauto kapsulės turi būti izoliuotos ir jie turi perskristi per šią radiacijos diržą kaip galima greičiau ir tose diržo srityse kur radiacija yra menkesnė, nes tyrimai parodė, kad šio diržo radiacija nėra vienoda. Saulė išleidžia labai stiprius ultravioletinius ir dar aukštesnio dažnumo pavojingus spindulius. Žemės atmosfera apsaugo žemės gyvybę nuo tų spindulių. Apytikriai kas penki metai saulėje kyla nepaprastos audros, kurios išmeta stiprius ir kenksmingus spindulius, kurių negalėtų išlaikyti net ir gerai apsaugotos astronautų kapsulės. Nežinoma, kokie radiacijos laukai gali būti sutikti saulės tarpplanetinėje erdvėje, nors teoriškai stipresnių laukų toliau nuo planetų nenumatoma.

Dar ne visai ištirtas fenomenas yra žmogaus buvimas ilgesnį laiką besvorinėje aplinkoje. Satelitas randasi, kaip minėta, dviejų jėgų pusiausvyroje. Tų jėgų pusiausvyroje yra kiekviena medžiagos dalelė esanti satelite, taigi ir žmogus. Prieš pradėdamas erdvės žygį, buvo daryta eilė bandymų keičiant svorį. Yra labai lengva patalpinti žmogų į didesnio svorio lauką, būtent į didelę centrifugą. Buvo rasta, kad žmogus trumpą laiką gali išlaikyti iki dešimties kartų didesnį svorį, jeigu jo kūnas yra pakankamai atremtas. Satelitui grįžtant į atmosferą astronautai dėl neigiamo greitėjimo turi pakelti 7 kartus didesnį svorį. Daug sun-

kiau sudaryti žmogui besvorinės sąlygas. Keliolikai sekundžių galima tą fenomeną patirti skrendant lėktuvu. Dabar jau turime penkis žmones, kurie po kelias valandas yra išbuvę be svorio. Visi daiktai aplink juos plaukiojo, o išleisti skysčiai plaukiojo rutulinėje formoje. Visi astronautai nesiskundė besvoringumu, išskyrus rusų Titovą, kuris yra ilgiausiai išbuvęs be svorio. Tik tolimesni ilgi skridimai galutinai rodytų ar žmogus gali pakelti be komplikacijų ilgą besvoringumą.

Ateities erdvės užkariavimo planas atrodo maždaug šitaip: Bus leidžiami didesni satelitai kelionei aplink žemę, kurie galės išbūti erdvėje ištisias paras ir net savaites. Amerikiečiai konstruktuoja satelitą dviem žmonėm, vadinamą Gemini. Toliau numatomą ištirti erdvę apie mėnulį, apskristi aplink mėnulį ir grįžti atgal. Šiuo metu tokia kelionė intensyviai studijuojama. Tam tikslui vartojami instrumentų satelitai, kurie norima nuvesti ant mėnulio paviršiaus. Ten nusileidę jie radijo signalais persiųstų eilę labai svarbių matavimų, padarytų mėnulio paviršiuje. Amerikiečiai tas specialiai mėnuliuose konstruktuos raketas vadina Ranger. Deja, paskutiniaisiais metais du Ranger paleisti į mėnulį nepasisekė tikslu. Paskutinis nesusidūrė su mėnuliu, o pralėkė nors ir netoli. Šitas Ranger turėjo televizijos kamerą, bet dėl klaidos elektroninioose aparatuose, mėnulio vaizdo iš arti nepasisekė gauti. Yra ruošama eilė naujų Ranger raketų ir tikimasi, kad anksčiau ar vėliau tos misijos pavyks.

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS?

PENNSYLVANIJOS POCONO KALNAI

Tik čia galėsite pamatyti visa gamtos grožį, rasti ramybę ir gerą poilsį, kuris po sunkaus visų metų darbo, kiekvienam yra labai reikalingas. Echo Valley Lodge.

Tai vieta, kurioje Jūs su ar šeimos, lietuviškoje vasarvietėje praleisite laiką, kuris ilgai pasiils Jūsų maloniuose prisiminimuose; kartu suteiks Jums poilsį, ramybę ir lietuvišką aplinkumą.

Echo Valley Lodge Jūs rasite be poilsio, puikų restoraną, erdvius atskirus ir patogius kambarius su visais patogumais ar tai viengungiui ar su šeima, puikią teniso-krepšinio aikštelę, gerą lietuvišką maistą ir malonų patarnavimą.

Echo Valley Lodge be viso kito, poilsio ir žaidimų, Jūsų patogumui ir patarnavimui yra puiki didelio tipo maudyklė (swimming pool) su nuosavu mažu ežeruku ir 20 akrų puikaus miško.

Priimami užsakymai taipogi vestuvių puotoms, išskyloms, organizacijoms ar pavienėms grupėms.

Echo Valley Lodge atidaroma nuo liepos 4 dienos ir veiks per visus ištisus metus.

Lietuviai savininkai Julius ir Elena Garmai visus malonius kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

ECHO VALLEY LODGE,
Echo Lake, Pa.
Telephone: Stroudsburg 424-1920

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE

APLANKYKITE

PARAMA

MIDWEST

MAISTO ir LIKERIŲ

KRAUTUVĖ

2515 West 69 St.

Marquette Parke

Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŲ:

1. BISQUIT 3 star Cognac 5th 4.98
2. CHIANTI Imported Wine Quo. . 0.98
3. MARTINI or MANHATTAN KVORTA ... 5th 2.98
4. GERMAN BRANDY 10 metų senumo 5th 4.39
5. DUJARDIN GERMAN BRANDY 5th 5.29
6. LONDON DRY GIN 80 proof KVORTA 5th 3.59
7. KRON-BRANNVIN AQUAVIT 5th 3.98
8. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th 2.98
9. BORDEAUX pranc. vynai .. 5th 0.98

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

UŽSAKYKITE GĖLES TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30
Telef. namų 431-6558 6901 Superior Ave.
Krautuvės — 431-6339 Cleveland 3, Ohio

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

DIRVA

Nr. 81

1962 m. liepos 16 d.

KAS IR KUR?

• Kazimieras Pocius, ALT S-gos East Chicagos skyriaus pirmininkas, buvo ištiktas staigaus priepuolio ir paguldytas Little Company of Mary ligoninėje.

• "Laisvės kovų dainos" galima užsisakyti per Dirvą. Toliau nuo skelbiamų platinotų gyveną ir norį įsigyti tą vertingą dainų rinkinį, gali tai padaryti, atsiuntę per Dirvą Lietuvos Nepriklausomybės Fondui auką, ne mažesnę, kaip 10 dol. Tuo tarpu tik aukojantieji LNF tą knygą ir gali įsigyti ir jos pas jokius kitus knygų platintojus gauti negalima. Kadangi ne mažas kiekis tos knygos jau yra išdalinta aukotojams LNFondui, norintieji ją įsigyti yra raginami tai padaryti dabar, nes tos knygos laida yra ribota.

• Laimutė Jonušaitė birželio 23 d. gerasis pažymiais baigė Rochesterio Benjamin Franklin aukštesniąją mokyklą. Ji priklausė National Honor Society, už ypatingus pasiekimus sporte mokyklos vadovybės buvo apdovanota vienkartinė trofėja.

Prieš dvejus metus atvykusi iš Australijos, Laimutė

A. Smetonos monografiją užsiprenumeravo:

K. Kriščiukaitis — Dorchester, Mass.; G. Stančius — Montclair, N. J.; A. Plouplys — Toronto, Canada; P. Bastys — Toronto, Canada; Br. Tvarkūnas — Philadelphia, Pa.; Jokūbas Stukas — Hillside, N. J.

Garbės prenumeratą įteikė Dr. Vl. Ramanauskas, Cleveland, Ohio.

atstovavo Rochesterio Lietuvių Sporto Klubą Sakalas įvairiose varžybose: krepšinyje, stalo tenise, plaukyme ir kit. Ypatingai gerai pasirodė per paskutines Pabaltiečių pirmenybes, pastatydama 3 naujus šiaurės Amerikos Pabaltiečių plaukymo rekordus.

Laimutė Jonušaitė įstojo į Cortland Universitetą studijuoti Fizinį Auklėjimą.

• Br. Vigelis su ponija, iš Camden, N. J., grįždami atostoginėje kelionėje iš Chicagos, sustojo Clevelande pas Pov. Šukį. Ta proga Vigeliai atsilankė Dirvoje ir susipažino su spausdinimo technika bei pasidalino įspūdžiais Philadelphiajos ir Camdeno skaitytojų nuotakomis.

TORONTO

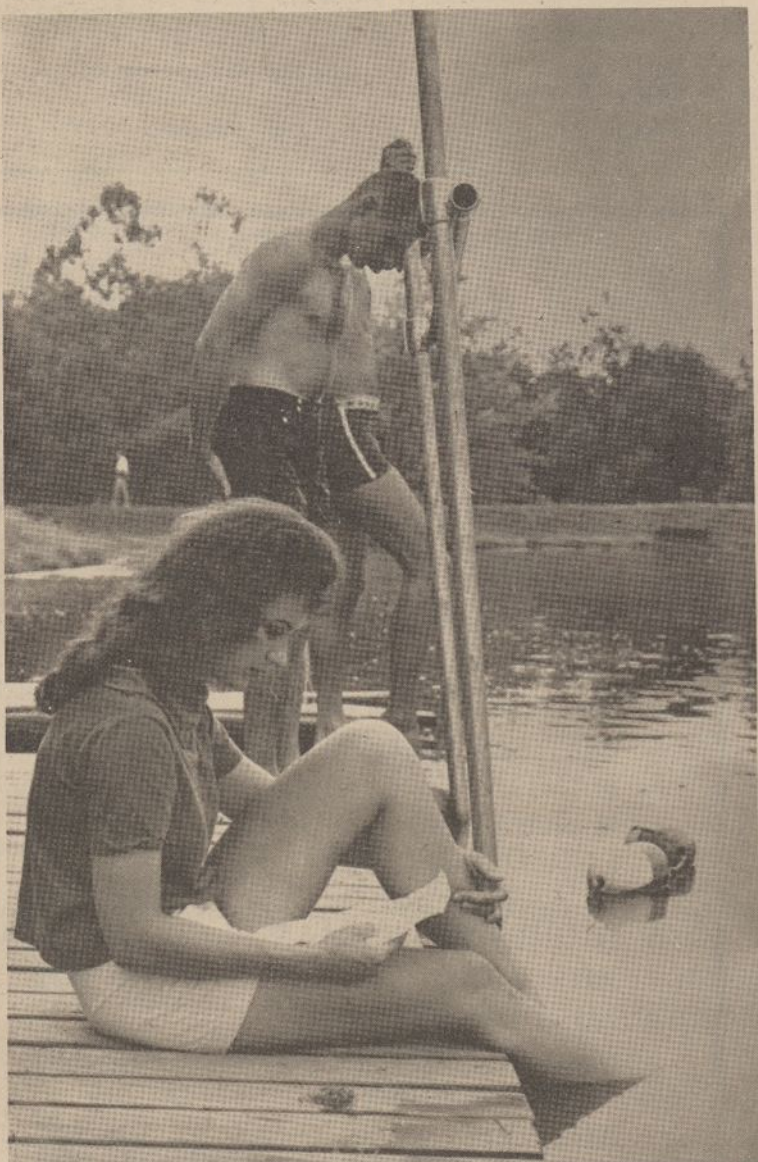
Dail. Juozo Bagdono kūrinių paroda Kanadoje

Š. m. liepos mėnesio pabaigoje, Toronte įvyksta J. Bagdono tapybos kūrinių paroda. Parodoje J. Bagdonas išstatys savo naujausias abstracijas.

Parodą ruošia PL Kanados Krašto Bendruomenės Toronto Apyl. Valdyba.

Paroda vyks Lietuvių Namuose.

**KAS DIRVOS NESKAITO
- DAUG NUSTOJA!**

TAI BUVO PERNAL... Netoli Clevelando įvykusioje neolituany stovykloje stovyklautojai maudėsi tvenkinyje. Šiemet įvykstančioje Cape Cod gražioje J. Kapočiaus vasarvietėje Osterville Manor stovyklautojai turės malonumo maudytis Atlanto vandenyne. Visi neolituantai, norintieji dalyvauti stovykloje, kuri prasidės rugpičio 25 d. ir tęsis iki rugsėjo 3 d., prašomi pranešti E. Noakui, 103-53 104th St. Ozone Park 17, New York. Nuotraukoje clevelandietė neolituane N. Gribauskaitė.

Grupė Philadelphiajos neolituany. Sėdi iš kairės: V. Gruzdis, P. Mitalas, R. Buinytė, A. Jankauskienė, J. Stiklorius. Stovi: D. Matonytė, V. Mitalas, A. Kaulinytė, J. Matonis, S. Jankauskaitė, K. Lukas ir B. Pumpuolytė.

Philadelphijoje auga Korp! Neo-Lithuania

Didelę vagą tautiniame darbe išvariusi Nepriklausomoje Lietuvoje, Korp! Neo-Lithuania, tu pačių tikslų siekia ir čia Amerikoje. Jau prieš keletą metų įsikurusi — atgijusi didesnėse lietuvių kolonijose, Chicagoje, New Yorke, Clevelande, Bostone, Detroite ir kitur, š. m. birželio mėn. 10 d., pradėjo pirmuosius žingsnius ir Philadelphiajoje. Į steigiamąjį susirinkimą atvyko 10 jaunuolių, pasiryžusių dirbti Pro Patria. Jų veiklai moderuoti, įsijungė ir 3 buvę Vytauto Didžiojo Universiteto neolituantai. Taigi pradžia iš 13 asmenų, kaip ir 1922 m., kai steigėsi Korp. Neo-Lithuania Kaune, prie Lietuvos universiteto, kur buvo irgi tik 13 steigėjų. Yra pareiškusių norą ir daugiau studentų įsijungti į korporaci-

jos eiles. Studentai ypač susidomėję šiais metais ruošiamą Korp. Neo-Lithuania stovyklą Cape Cod. Iš Philadelphiajos yra pasiruošusių vykti 10 studentų. Stovykloje jie ne tik susipažins tarpusavyje, bet ir su Korporacijos ideologija, įstatais, statutu ir kt. Čia taip pat įgaus žinių iš Lietuvos istorijos, literatūros ir kt. Džiugu prisiminti, kad įstoje į Korporaciją jaunuoliai yra pasiruošę siekti aukštojo mokslo. Dalis iš jų net stipendininkai. Muzikos stipendijas gavo A. Kaulinytė ir Dirvos konkurso laimėtoja smuikininkė Br. Pumpuolytė. Sėkmės Philadelphiajos jaunuoliams neolituaniams tiek moksle, tiek lietuviškoje veikloje.

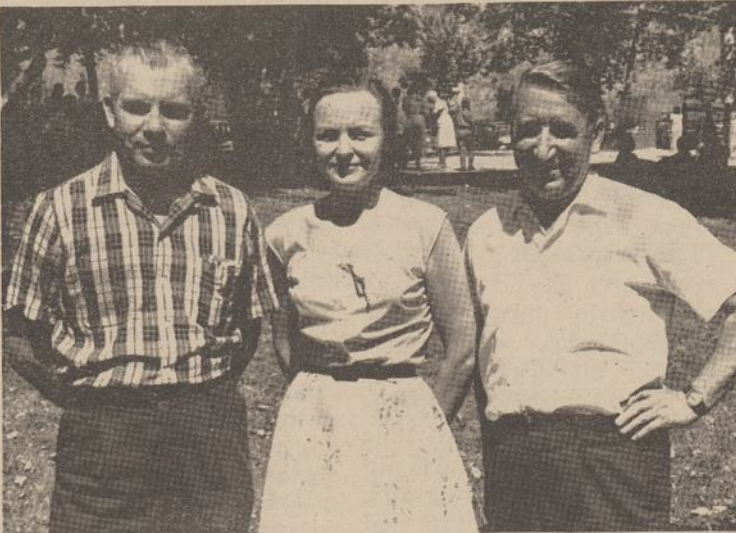
Trumpai

• Birželio mėn. 30 d. su-

Vilties Draugijos pirmininkas dr. V. Ramanauskas atostogų metu pasiekė Pacifiko pakrantę. Nuotraukoje: Naujokaitis, dr. V. Ramanauskas ir inž. Varnas, Los Angeles skautų gegužinėje.

L. Kančausko nuotrauka

Dr. V. Ramanauskas (kairėje) su losangeliečiais V. Irlikiene ir muziku B. Budriūnu.

L. Briedžio nuotrauka

Grupė Los Angeles paukštyčių su vadove Pažiūriene sueigos metu skautų gegužinėje.

L. Kančausko nuotrauka

Atkreipkime dėmesį

Lietuvių Skautų Brolija gavo kvietimus dalyvauti Vakarų Vokietijos, Švedijos, Norvegijos ir Suomijos tautinės skautų stovyklose.

Kvietimai priimti ir norima pasiųsti į tas tautines skautų stovyklas reprezentacinius vienetus, reprezentuoti - atstovauti mūsų tėvynę Lietuvą ir lietuvių skautišką jaunimą.

Tose tautinėse stovyklose dalyvaus didelis skaičius laisvojo pasaulio skautiško jaunimo.

Labai gera proga yra ten dalyvaujantį jaunimą supažindinti su Lietuvos pavergimu, mūsų brolių bei sesių nešama tėvynėje vergija, priespauda, trėmimais jaunimo "savanoriškai" sunkiems darbams į Sibirą, nekaltų žmonių kišimą į kalėjimus. Kada laisvojo pasaulio jaunimas bus supažindintas su komunizmo žiaurumais, jų melu, tuo pačius bus lengviau vesti kovą dėl Lietuvos laisvės.

Bet Lietuvių Skautų Brolija neturi tam lėšų, kad galėtų pasiųsti savo reprezentacinius vienetus į tas tautines skautų stovyklas. Yra Jamborės Fondas, kuris visą tą finansuoja. Fondo lėšas sudaro aukos.

Jeigu mes neparemsime šio fondo savo aukomis, tai Lietuvių Skautų Brolija negalės ten pasiųsti reprezentacinius skautų vienetus. Ten niekas neatstovaus - nereprezentuos Lietuvos, lietuvių skautiško jaunimo.

Kyla klausimas, kas laimės, ar mes, ar mūsų tėvynės okupantas.

Kiekvienas mūsų nepasisekimas ar apsilieidimas dėl nerangumo neša laimėjimus tik Lietuvos okupantui - komunizmui.

KORP! NEO-LITHUANIA VASAROS STOVYKLA

Šiais metais neolituany vasaros stovykla įvyksta prie Atlanto gražioje J. Kapočiaus vasarvietėje — Osterville Manor Cape Cod, Mass. nuo rugpičio 25 d. iki rugsėjo 3 d.

Visi korporantai prašomi atostogas taip sutvarkyti, kad galėtumėte dalyvauti stovykloje.

Vyr. Valdybos pavedimu šiemet stovyklą organizuoja ir praveda New Yorko neolituantai. Visais stovyklą liečiančiais reikalais prašome kreiptis į E. Noaką — 103-53 104th St., Ozone Park 17, N. Y.

WORCHESTER

AUKOJO BALFUI

BALF 25-to skyriaus valdyba dėkoja žemiau išvardintiems aukotojams, parėmusiems BALF'o darbą. Aukojų:

\$50 - dr. V. Vaitkus.
\$10 - A. Balzhys, B. Saviskas, Village Garage (J. Vidunas) P. Mikšys, A. Vagelis, J. Zitinevičius, K. Jonaitis.

\$5 - kun. J. Steponaitis, A.P. Kurlianskai, M.K. Česnai, S. Štaras, J. Grigaitis, J. Baškys, M. V. Židžiūnai, Washington Beverage Co. (M. Kaletski), S. Lileklienė, R.A. Valinskai, P. Krasnauskas, K. Jakimaitis, B. Mudėnas, A. Gražulis, J. Matulevičius, P. Babickas, J. Taraila, P. Kalvynas, J. Jurkėnas, S. Jasutis, J. Sklut, A. Ivanauskas, J. Pipiras, P. Dabrila, L. Vedeckas, P. Pauliukonis (Boston) J. Tunukas (Gardner) S.P. Stanuliai, S. Vaškėlis (Farmingham), A. Grabauskas, Garsiai, J. Matusaitis, J. Miliauskas, S. Marcinkevičius, J. Bulgaraukaitė.

\$4 - A. Počekvičius.
\$3 - kun. A. Jankauskas, J. Brantas, B. Blumfeldienė, A. Ulrikas, V. Gedmintas, V.J. Kiellai, J. Kavaliauskas, P. Počekvičius, M. Kavaliauskienė, L. Mikelk.

\$2 - J. Plesys, V. Vizbaras, J. Šteinys, A. Baltrukonis, K. Savickas, A. Miller, K. Vaicekauskas, A. Venclauskas, J. Pollard (Gardner), J. Anusevici, O. Grabauskienė, M. Rudick, J. Maskeiliūnas, B. Garbauskas, V. Černiukas, U. Vizbaras, Br. Basilius, J. Palubeckas, Mary Lapinskas, J. Naikelis, J. Dėdinas, V. Minkeliūnas, A. Kauševičius, B. Markevičius, J. Štaras, H. Daurbarienė, K. Podolskis.

Po \$1 - 63 aukotojai.

Viso surinkta \$ 446.

Skyriaus valdyba širdingai dėkoja žemiau išvardintiems aukų rinkėjams: P. Babickui, J. Brantui, S. Jasučui, K. Jonaičiui, S. Lilekieniui, J. Matusaičiui, J. Pipirui, kun. J. Steponaičiui ir A. Vageliui.

SKYRIAUS VALDYBA

AUKOS VOKIETIJOS SKAUCIŲ STOVYKLOMS

Vokietijos skaucių ruošiamoms stovykloms parenti pasiūsta aukų - 154 dol. Vokietijos rajono vadeivės pskt. Angelės Rugienitės vardu.

Pinigus suaukoko: Detroito skaucių tėveliai, bičiuliai ir skautės - \$110,50 ir \$43,50 kitų vietovių skaucių vienetai.

Detroito po \$5, - aukoko: K. Daugvydienė, M. Miškinis, P. Pajaujienė, St. Petrauskas, Al. Pessys, P. Stanionis, V. Staškus ir Z. Urmanavičienė, Po 3 dol. - A. Blindžiūsis, Ig. Kanelis ir A. Norrus. Po 2 dol. - Al. Atkočaitis, V. Černienė (Flint), V. Gurka, B. Kvietys, A.J. Matekūnai, T. Merkevičienė, S. D. Naikauskai (Windsor), A. Petrauskas, R. Plepienė, E. Šatraitienė, R. Tamulionis ir A. Zablockienė. Visi kiti po 1 dol. ir mažiau. Pinigus surinko: St. Bliūdžiūvienė \$20, E. Anužienė \$18, - Ir. Laurienė \$15, - A. Atkočaitienė \$12, - A. Tamulionienė \$12, - Kr. Daugvydienė \$11, - E. Bulotienė \$10, - S. Kaunelienė \$5, P. Pajaujienė \$5, - ir J. Šeputaitė \$2,50.

Iš Atlanto rajono gauta: New Yorko "Neringos skaucių tunto" \$20, Conn. New Britain "Dubysos" dr-vės \$10, - ir Waterbury "Neries" vietininkijos \$13,50 - kurios paukoko: jaun. sk. "Pušyno" dr-vė \$4, - "Baltijos" skaucių dr-vė \$4,50 ir skaucių tėvų ir rėmėjų komitetas \$5, -

Skaucių Seserijos Vadijos vardu nuoširdžiai dėkoju visiems duosniesiems aukotojams, prisituisiems aukas vienetais ir skaucių mamytėms bei vadovėms aukas parinkusioms. Jūsų visų dėka ir Vokietijos skautės džiaugsmingai stovyklaus.

v.s. K. Kodatienė
Vyr. Sktn. Pavaduotoja